

اداره خانه سی : دارالقنون
قارشیننده کاش حسن یاشا
مدرسه سی داخلنده در

مراکز توزیعی :
باب عالی جاده سنده (اتحاد
تجارت) کتبخانه سی

آبونه بدلی :
سنه لکی ۱۰۰ غروش
آلتی آلتی ۵۰

آبونه قیدی معامله سی هر سنه ناک برنجی
وایکنجی آلتی آلتی اعتباراً اجرا اولونور

دینی ، علمی ، ادبی ، اجتماعی

محفصل
۱۳۳۸

مجموعه اسلامی

صاحب ، مدیری ، محرری :

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع الت شكر قبول ونشراولونور

يازانك شخصيتي دكل، يازينك اهميتي
نظر دقته آلتير .

كلن يازيلردن شايان قبول كورولنلر
تاميع ميراسيله درج ايديلير .

كوننده ريله جاك آثار ، اوقوناقلي
ومختصر جه يازيلنر ، اولماليدر .

في : غروش

۵

محرم

۱۳۴۳



جلد

۴

عدد

۳۹

اباضیه فرقه سی

۳۷ نجی نسخه دن مابعد

اباضیه مذهبی — اباضیه نك ذکر اولتان اوج اساسدن ماعدا خصوصاً فقه فرق سائر ايله اشتراکی وارد. اباضیه، ظاهراً و باطناً مسلمدر. آنده کی بدعت معانی کتابی معرفت خصوصاً جہلدن ناشیدر. اباضیه نك آری برفقہی وارد، بونکله فقه اسلامی سکزه بالغ اولور.

اباضیه عائد اساسات بروجہ آتی بیان اولتور
۱ — کتاب، سنت، اجماع، حجت شرعیہ در. قیاس باطلدر.

امامیہ ده اباضیه کی قیاسی انکار ایدر.

۲ — اولیاء اللہہ تولی، اعداء اللہدن تبری لازمدر، تبری نك اشخاصده ثبوتی لازمدر.

۳ — امر بالمعروف، نہی عن المنکرده بولتان ائمہ عدل ابوبکر الصدیق عمر الفاروق، عبدالله - الکندی، جاندی بن مسعود، عزان بن قیس بن عزان کی کی ذواتدر.

۴ ائمہ دین محکمہ اولی، صوکی عبدالله بن اباضدر. ابوالشعاده ائمہ دیندن مذعبدہ کی امامین ابو سعید محمد بن سعید الکلامی ایلہ ابن برکدر
۵ — مخالف اولان اهل قبلہ کافردر، فقط مشرک دکلدر. مناکحہ لری جائز، موارثہ لری حلالدر، اباضیه علمینہ شہادت لری ده جائزدر. مخالفین سر آ قتل و سبی (اسیر آلق) حرامدر. آنجق نصب

قتال واقامہ حجتدن صوکره قتل و سبی حلالدر.
۶ — دار مخالفین اهل قبلہ دار توحیددر. فقط معسکر (اردوگاه) سلطان داربخی در.
مرتکب کبیره موحددر، فقط مؤمن دکلدر. کفر نعمتله کافردر، کفر ملت ایلہ کافر دکلدر.
۸ — صفائی جناب حق عفو ایدر. فقط کبائر آنجق توبہ ایلہ عفو اولتور.

قسمدندر. چونکہ یقینیات عقلیہ جملہ بندن اولدینی ایچون مسائل مذکورہ نك ثبوتی شرع شریفک ورودینہ متوقفدر. بناءً علیہ انبیای عظام حضرانک کتیرمش اولدقلری احکام و حقائق دینیه دن بھلری عقل ایلہ مستقلاً ادراک اولونورسده جملہ سنی معرفتده علقک غیر کافی اولدینی تظاہر ایتمش اولور.

اساساً عقل بشر حد ذاتندہ ضعیف، عاجز و شوائب و ہم ایلہ مدخلدار اولدیغندن شہادت کتیرہ یہ معروض بولدینی و علی التفصیل جزئیات مصالحی معرفتدن قاصر و اکثر ناسہ نظراً کلیات مصالحی ادراکدن عاجز اولدینی ایچون هر خصوصجہ شایان اعتماد اولہ ماز. آنک ایچوندرکہ خالق تعالیٰ حضرتلری انبیای کرامی ارسال ایلہ امور دینیه و دنیویہ لرندہ ناسک محتاج اولدقلری احکام و حقائق تبلیغ و تعلیم ایدہ رک حقہ ارشاد بیورمشلدر.

علاوہ اولق اوزره شونی ده بیان ایدہ لم کہ : عقل صراط مستقیمہ هدایتده غیر کافیدر. چونکہ عقل، خطابات شارعی، مصالح دین و دنیایی معرفت ایچون آلت اولدیغندن توفیق صمدانی یہ مظهر اولمادقہ حصول معرفت و هدایتده کفایت ایتمز. زیرا آلت حد ذاتندہ عاجز اولدیغندن فاعلک معاوتی اولمادقہ مطلوب اولان فعلی وجودہ کتیرمز، بناءً علیہ مکلفینہ احکام شرعیہ نی ایجاب عبادی صراط مستقیمہ هدایت ایلین عقل دکل، آنجق عقل واسطہ سیلہ الله تعالیٰ حضرتلریدر. آنک ایچون ارباب عقل و ذکادن عنایت السیمہ و توفیقات صمدانیہ دن محروم اولانلر مجرد عقللری و ذکالریہ طریق حق، سبیل رشادی بولہ میوب ضلال و خسرانده قالہ رق محو و هلاک اولمش و اولویورلر.

اسکلبی

محمد عاطف

فقط او امر الهیهی نقض ایدن، او حقدن محروم
اولور، اندن برائت واجب اولور، مکر که شرط
موجبجه توبه کار اوله [۲]

از میری اسماعیل صفی

لسان تحصیلک لزومی:

سطحی بر نظرله بیله باقیسه کورولور که مخلوقات
الهیّه، جنساکل، نوعآده بر برینه تمامیه بکزه من.
حد و حصرینه امکان تصور اولونا میان بدایع کونیه
شکل، رنگ، رایحه، صوت و سائر اعتباریه
یکدیگر ندن ایجه فرق لیدر.

فاطر مطلق حضرتلری، قدرت کاماه و محیره سنی
کوسترمک ایچین اولمالی که بی تناهی مبدعاتی،
فابریقه معمولاتی کی بر قاج قالب اوزره رینه دو که مش،
مصنوعاتک هر برنده آری بر کال خلقت کوسترمش.
آفرینشی اکمل بولونان انسانلری ده یوز و سوز
اعتباریه باشقه یار آتمش. دها غیری بر لسان
ایله قوتوشان آدم و حوانک احفادینی لغات مختلفه
والسنه مشوعه ایله متکلم قیلمش، صور و السنه
اختلافنده کی حکمت جلیله سنی ده (ومن آیاته خلق
السموات والارض واختلاف السنتم والوانکم ان
فی ذلک لآیات للعالمین) آیتله بیان بویورمشدر.
مهد بشریتدن آفاق مدنیت و وحشته یاییلان
وافرادینک کثرتی طولایسیله آنجا ام و اقوام
عنوان عمومیسله صاییلان انسانلرک تفهیم مرامنه
واسطه اولان بو کونکی لسانلرک سکیز یوزی
متجاوز بولوندیغنی بر یرده کورمشدم. بومقدارک
یوزده دو قسانی طرح ایدیلسه بیله حال حاضر
انسانلریله آکلاشمق ایسته ینلر ایچین یدی، سکیز

[۲] مذاهب اسلامیه دن بحث ایدن مؤلفین غریبه

اباضیه بی اسلامک «Puritan» ی عد ایدورلر (۲) نته کیم
بو خصوص بعض مؤلفات غریبه ده وارد

۹ — توبه ایله کناهلر زائل اولور، آنجا
یا یمامه عزم، حقسنز اوله رق آلمان بر حق رد
شرطدر.

۱۰ — او امر قرآنیه غیر مسلمه ده شاملدر،
یا لکنز مسلمه خاص دکلدرد.

۱۱ — اطلاع قصدیه ناسک بیلمسی عار
اولان خصوصاً ندن سؤال دیمک اولان تجسس،
غیبت کیره در. یا لکنز نظم حال ایدن، مسلمینی
شرلر ندن تحذیر ایدن، مفتی به برای استفتا (۱)
مراجعت ایدن، بر امر منکری تغیر خصوصنده
استعانه ایدن، حقنی اظهار ایدن غیبت ایتمش اولماز.
غیر مسلمه بر قادینی قذفده حدی موجبدر.

۱۲ — کبائر اربعه قلیبه شونلردر: کبر،
عجب، حسد، ریا. کبر: ناسی احتقار، نفسی
استعظام، حق رد و دفعدر. عجب: نعمتی استعظام
ایله اللهدن اولدیغنه نظر ایتمکدر. نعمتک اللهدن
اولدیغنه نظر، عجب دکلدرد. حسد: بلا حق بشقه سنک
نعمتک زوالنی تمی در. ریا: شرک اصغر در. بوندن
بشقه کفر نعمته عزمده کبائر قلیبه دندر.

۱۳ — رؤیت، افعال، عباد، استطاعت،
کلام الله کی مسائلده فرق سائر ایله اشتراک
واردرد. نته کم رؤیت مسائلنده معتزله ایله، افعال
عباد مسائلنده اهل سنت ایله برابردر.

۱۴ — خطا، نسیان، وسوسه تهلیکه زماننده
تقیه معفودرد. تقیه باطنک خلافتی اظهار ایتمکدر.

۱۵ — اباضیه فرق اسلامیه ایچنده صدق ایله
معروفدر، اکطوغری سویلیان، مسلکینه، اخلاقه،
سوزینه اک زیاده دقت ایدن فرقه در بوکا مبنی
اباضیه ایچنده ملاحده کیزله مامشدرد.

مسلمانلر ارده سنده صیقی بر قضا من قبول ایدرلر.

(۱) بکا فلان شویله، بویه یابدی بوبانده خلاص

ایچون طریق نه در؟ کی.